

M.S. Pagano and D.E. Stout

ترجمه: احمد سلیمی

محاسبه هزینه سرمایه یک واحد تجاری

مقدمه

سه روش متفاوت تعیین میانگین موزون هزینه سرمایه برای شرکتهای مایکروسافت و جنرال الکتریک منجر به نتایج متفاوتی برای هر یک از این شرکتها شد. بنابراین، قضایت دقیق و تجزیه و تحلیل حساسیت، عناصر مهمی برای تخمین قابل انتکای هزینه سرمایه شرکت به شمار می‌روند.

ایده «هزینه سرمایه» برای کاری که حرفة‌ای‌های مالی و حسابداری، مستقیم یا غیرمستقیم، به عنوان بخشی از مشارکتشان در گروههای تصمیم‌گیری چندوظیفه‌ای متقابل انجام می‌دهند، نقشی اساسی دارد. آنها نیاز دارند که تکنیکهایی را برای تخمین هزینه سرمایه به منظور بودجه‌بندی سرمایه‌ای درآزمودت، تجزیه و تحلیل در مورد ادغام و تحصیل شرکتها، کاربرد ارزش افزوده اقتصادی^۱ به عنوان شاخص عملکرد مالی در سطح شرکت، سیستمهای تشویقی برای کنترل مالی، استفاده از سود باقیمانده برای ارزیابی عملکرد مالی، تجزیه و تحلیلهای ارزش ویژه و حسابداری سرقفلی خردباری شده، درک کنند و به کار ببرند.

در این مقاله موضوعهای نظری و تجربی مرتبط با تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه^۲ شرکت مرور می‌شود و سپس چندین روش برای تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه دو شرکت بزرگ یعنی جنرال الکتریک و مایکروسافت بررسی و استفاده خواهد شد. مشکلترين مسئله در ارتباط با تخمین میانگین یاد شده در یک شرکت، مربوط به هزینه سرمایه سهام (K) است که در عمل به علت نیاز به مفروضات و روش‌های مختلف، فرایند پیچیده‌ای است. روش‌های متداول برای تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه، با توجه به مفروضات مورد استفاده در تخمین هزینه سرمایه سهام، ممکن است به تقریبهای متفاوتی منجر شود، بنابراین قضایت درست و تجزیه و تحلیل حساسیت به هنگام تلاش جهت تخمین هزینه سرمایه شرکت به منظور کاربردهای مالی و حسابداری ضرورت دارد.

چارچوب نظری

می‌شود که وزنهای آن بر حسب ارزش‌های منابع مختلف سرمایه تعیین می‌شوند.^۳

در معادله ۱ فرمول متداول برای تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه یک شرکت نشان داده شده است.

$$\text{معادله ۱: } WACC = \sum_{i=1}^N W_i * K_i$$

که در اینجا:

W_i = وزن نامیں منبع سرمایه می باشد ($n, \dots, 1$) که براساس ارزش کلی بازار آن منبع در ارتباط با ارزش کل شرکت تعیین می‌شود، و

از لحاظ مفهومی، هزینه سرمایه یک شرکت، عبارت است از هزینه فرصت سرمایه گذار برای سرمایه گذاری در آن شرکت. تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه در شرکت، تلاشی در جهت کمی کردن بازده متوسط مورد انتظار کلیه سرمایه گذاران در شرکت، شامل: بدھی مرتبط با استانکاران کوتاه‌مدت و دراز‌مدتی که به آنها بھرہ تعلق می‌گیرد، سهامداران ممتاز، و سهامداران عادی است.^۴ هزینه سرمایه شرکت به صورت میانگین موزون محاسبه

سیستماتیک، درجه ریسک «پرتفوی بازار» همه داراییهای ریسک پذیر قابل معامله در بازار است. این ارتباط رامی توان به طور فشرده در معادله ۳ خلاصه کرد.

$$\text{معادله ۳: } K_i = K_{rf} + \beta_i (K_m - K_{rf})$$

که در آن:

K_i =بازدۀ مورد انتظار روی اوراق بهادر بدون ریسک
 K_m =بازدۀ مورد انتظار روی عامل ریسک سیستماتیک، به عنوان مثال، بازدۀ پرتفوی بازار، که بوسیله بازدۀ پرتفوی سهام بزرگی مانند استاندارد آند پورز ۵۰۰ (S&P500) ارائه می شود، و
= معیار حساسیت نامین اوراق بهادر نسبت به عامل ریسک سیستماتیک است.

بتأی شرکت را می توان از طریق رگرسیون با استفاده از داده های تاریخی بازدۀ سهام (K_i) و نماینده بازدۀ بازار (K_m) تخمین زد. نوعاً به هنگام تخمین این رگرسیون، داده های بازدۀ ماهانه مورد استفاده قرار می گیرند. بتأی مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای به هنگامی که تخمینی آینده نگر برای هزینه سرمایه سهام انجام می شود، دارای اربی خواهد شد. یک تخمین آینده نگر برای بازدۀ سهام (K_i) جهت این تجزیه و تحلیل مهم است، زیرا مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای (همینطور مدل قیمتگذاری آربیترائز) فرض می کند که سرمایه گذاران تصمیمهای سرمایه گذاریشان را براساس بازده های مورد انتظار روی همه اوراق بهادر قابل معامله در بازار بنامی نهند. شرکتهای کارگزاری و تحلیلگر مانند مریل لینچ (Merrill Lynch)، بلوم برگ (Bloomberg)، و ولولاین (ValueLine) جهت به دست آوردن تخمینهای بتأی شرکتهای منتشر شده شان از ایده مارشال بلوم (Marshall Blum) جهت کاهش اربی در داده های تخمینی استفاده کرده اند و از لحاظ نظری نیز توانایی خود را جهت تهیه تخمین های بازدۀ آینده نگر، بهبود بخشیده اند. تکنیک تعديل ولولاین، چنان که در معادله ۴ نشان داده شده است به نسبت ساده است.

$$\text{معادله ۴: } \hat{\beta}_i = 0.35 + 0.67 \beta_i$$

که در آن:

$\hat{\beta}_i$ =بتأی تخمینی از معادله شماره ۳ با استفاده از داده های تاریخی سریهای زمانی، و

K_i =بازدۀ مورد انتظار نامین اوراق بهادر است.

قسمت سمت راست معادله رابه هنگامی که فقط دو منبع سرمایه شامل بدھی درازمدت دارای بھرہ و سھام عادی وجود داشته باشد، می توان به صورت معادله ساده شده ۲ نشان داد.

$$\text{معادله ۲: } WACC = W_d K_d (1-T) + W_s K_s$$

که در اینجا:

K_d =هزینه مورد انتظار بدھی درازمدت،

T =نرخ نهایی مالیات بردرآمد شرکت،

K_s =هزینه مورد انتظار سھام عادی، و

W_d و W_s =وزنهای بدھی درازمدت و سھام عادی در ساختار سرمایه شرکت هستند.^۵ توجه داشته باشید که ساختار سرمایه ممکن است بر حسب ساختار سرمایه هدف یا ساختار سرمایه بهینه مورد نظر باشد.^۶

به هنگام تعیین وزنهای بدھی و سھام، از ارزشھای بازار به جای ارزش دفتری استفاده شده است زیرا ارزشھای بازار، ارزش شرکت را بهتر منعکس می کند. مدل های قابل استفاده جهت تخمین K_i عبارتند از: الف- مدل تک عامله که مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای^۷ نامیده می شود و ب- مدل چند عامله که مدل قیمتگذاری آربیترائز^۸ نامیده می شود. در ادامه به طور خلاصه این دو مدل^۹ و مدل سومی به نام «مدل بازدۀ اوراق قرضه به اضافه صرف ریسک»، که تحلیل گران مالی بسیار از آن استفاده می کنند، بیان خواهد شد.

تخمین هزینه سرمایه سھام با استفاده از مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای

برای محاسبه معادله ۲، تخمین بازدۀ های مورد نیاز (K_i) برای هر عنصر ساختار سرمایه مورد نیاز است. یک مدل قیمتگذاری دارایی مانند مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای می تواند یک مجموعه مناسب و از لحاظ نظری سازگار را برای تخمینهای بازدۀ فراهم کند. روش استاندارد مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای می گوید که بازدۀ مورد نیاز روی یک دارایی ریسک دار، همانند سھام عادی، به طور خطی به یک ریسک تنوع ناپذیر مرتبط است که از جهت دیگر به عنوان ریسک «سیستماتیک» شناخته می شود. ریسک

از زمان ابداع مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای
در دهه ۱۹۶۰

جهت تشریح قیمتگذاری داراییها
پیشرفتهای نظری و تجربی متعددی
در این زمینه
صورت پذیرفته است

دفتری است (که از آن به عنوان پرتفوی «بالا منهای پایین» یا عامل «HTML» یاد می‌شود و با ارزشیابی نسبی شرکت مرتبط است)^۳. این دو بسط از مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای مبتنی بر روابط تجربی مشاهده شده بوده و توجیه نظری متقاعد کننده‌ای برای عوامل اضافی ندارند. این امر باعث شده است که تعدادی از شاغلان حرفه به روش پذیرفته شده تر و ساده‌تر این مدل روی آورند. با این حال هنوز هم استفاده از مدل قیمتگذاری آریترائز مزایایی را دربردارد که بر جسته‌ترین آنها این حقیقت است که قدرت تشریح کنندگی آن برای بازده‌های سهام در دنیای واقعی در مقایسه با مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای بیشتر است.

روش «بازده اوراق قرضه به اضافه صرف ریسک»

روش دیگر برای تخمین^۴ (K) بازده اوراق قرضه به اضافه صرف ریسک^۵ (BY+P) است. این روش در میان برخی از شاغلان حرفه از جمله سرمایه‌گذار میلیاردی به نام وارن بوفت (Warren Buffett) به خاطر سادگی و تعداد مفروضات محدود، متدال است. این روش در اساس رابطه تجربی ویژه‌ای است که قادر توجیه نظری محض است. با این حال به نظر می‌رسد با توجه به اینکه بازده سهام شرکت با داشتن بازده اوراق قرضه شرکت در سرسید^{۱۰} (YTM)، و افزودن یک صرف ریسک ثابت به این بازده

$\hat{\beta}_i$ = بتای تعدیل شده که اریب متوسط برگشت در بتای تخمینی را رائه می‌دهد.

تخمین دو عنصر کلیدی دیگر معادله ۳، یعنی نرخ بدون ریسک (K_۰) و صرف ریسک بازار (K_m)، نیز مستلزم قضاوت تحلیلگر است. از زمان ابداع مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای در دهه ۱۹۶۰ جهت تشریح قیمتگذاری داراییها، پیشرفتهای نظری و تجربی متعددی در این زمینه صورت پذیرفته است. به ویژه، رابطه مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای تک عامله را که در معادله ۳ توصیف شده می‌توان جهت منظور کردن عوامل چندگانه ریسک سیستماتیک با استفاده از منطق مبتنی بر «آریترائز مالی» تعمیم داد. این رهیافت جدیدتر که مدل قیمتگذاری آریترائز نامیده می‌شود، صریحاً عوامل ریسک را جدا از عامل پرتفوی بازار منظور می‌کند اما این مدل به وضوح نمی‌گوید که عوامل اضافی چه باید باشند، بنابراین محققان مجبور بوده اند که به آزمونهای تجربی گسترده متغیرهای متعدد اقتصاد کلان و مالی جهت یافتن عوامل اضافی که ممکن است قدرت تشریح مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای را بهبود بخشد، اتکا کنند.^۶

دیوید یانگ (David Young) و استفان او بایرن (Steffan O Byrne) پیشنهاد می‌کنند از نرخهای رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) واقعی و تورم، همچنین نرخهای بهره به عنوان عوامل اضافی در تخمین^۷ (K) استفاده شود.^۷

سایر محققان استفاده از یک مدل سه عامله شامل موارد زیر را به عموم عرضه داشته‌اند:

۱- «بازده مازاد» یا صرف ریسک برای پرتفوی بازار (K_m-K_۰) از معادله^۸ (۳):

۲- بازده روی پرتفوی که تفاوت بین بازده‌های روی گروه کوچکی از سهام سرمایه‌گذاری شده و بازده‌های روی گروه بزرگی از سهام سرمایه‌گذاری شده را ارائه می‌کند (که از آن به عنوان پرتفوی «کوچک منهای بزرگ» یا عامل «SMB» یاد می‌شود و بالاندازه شرکت مرتبط است);^۹

۳- بازده روی پرتفوی که گویای تفاوت بین بازده روی گروهی از سهام دارای نسبتهای بالای ارزش بازار به ارزش دفتری و بازده روی یک گروه از سهام با نسبتهای پایین ارزش بازار به ارزش

بازار (K_m) و نرخ ریسک مرتبط با آن (K_r) به کار رفته است.

جدول ۱: هزینه سرمایه‌ای مایکروسافت و جنرال الکتریک

فرض صرف ریسک بازار					
میانگین	%۶	%۴	%۲	بنای تعديل شده	مایکروسافت
%۶/۹	%۹/۸	%۶/۸	%۴	۱/۴۸	نرخ بدون ریسک
%۹/۹	%۱/۲۹	%۹/۹	%۷	۱/۴۸	نرخ یک ماهه (%)
%۱۰/۹	%۱۳/۹	%۱/۹	%۸	۱/۴۸	نرخ پنج ساله (%)
%۹/۳	%۱/۲۲	%۹/۳	%۶/۳	میانگین	نرخ ده ساله (%)

فرض صرف ریسک بازار					
میانگین	%۶	%۴	%۲	بنای تعديل شده	جنرال الکتریک
%۵/۳	%۷/۵	%۵/۳	%۳/۲	۱/۰۸	نرخ بدون ریسک
%۸/۳	%۱۰/۵	%۸/۳	%۶/۲	۱/۰۸	نرخ یک ماهه (%)
%۹/۳	%۱۱/۵	%۹/۳	%۷/۲	۱/۰۸	نرخ پنج ساله (%)
%۷/۷	%۹/۸	%۷/۷	%۵/۵	میانگین	نرخ ده ساله (%)

از آنجایی که در بسیاری از وضعیتها تخمین صرف ریسک بازار (K_m) و نرخ بدون ریسک (K_r) با عدم اطمینان رویه رومی شود، تحلیلگر باید بهترین قضاوتش اتکا کرده و تجزیه و تحلیلهای حساسیت را جهت کمک به شناسایی اثر مفروضات متفاوت روی خروجی مدل تصمیم مورد استفاده، انجام دهد.

به منظور استفاده از رهیافت مدل قیمتگذاری آریتراژ، بسادگی می‌توان همان گامهای مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای را به منظور تخمین پارامترهای مدل رگرسیون تکرار کرد، با این تفاوت که در مدل اول رگرسیون شامل متغیرهای چندگانه- بازده‌های بازار، عامل «SMB»، و پرتفوی «HTML» خواهد بود. تخمینهای بازده سهام (K_s) مشتق شده از تجزیه و تحلیلهای مبتنی بر مدل قیمتگذاری آریتراژ در جدول ۲ گزارش شده است.

جدول ۲: سه رویکرد برای تخمین هزینه سرمایه مایکروسافت و جنرال الکتریک

جنرال الکتریک	مایکروسافت	هزینه عناصر سرمایه
۰/۴۳۴	۰	وزن بدنه (W_b)
۰/۵۶۶	۱	وزن سرمایه سهام (W_s)
%۳/۹۸	%۴/۱	هزینه بدنه بعد از کسر مالیات (T_c)
%۷/۶۵	%۹/۲۶	K_s با استفاده از CAPM میانگین تعديل شده
%۱۲/۰۶	%۸/۳۲	K_s با استفاده از APM
%۹/۶۳	%۹/۸۳	K_s با استفاده از بازده اوراق قرضه + صرف ریسک

هزینه سرمایه سهام	وزن بدنه سهام (W_b)	وزن سرمایه سهام (W_s)	هزینه عناصر سرمایه
%۶/۰۶	%۹/۶	CAPM با استفاده از بنای تعديل شده	وزن بدنه سهام (W_b)
%۸/۵۵	%۸/۳۲	APM با استفاده از WACC	وزن سرمایه سهام (W_s)
%۷/۱۸	%۹/۸۳	WACC با استفاده از بازده اوراق قرضه + صرف ریسک	هزینه عناصر سرمایه

تخمین‌پذیر است، از لحاظ تجربی این روش معتبر باشد. بنابراین، به عنوان مثال، یک شرکت با بازده فعلی اوراق قرضه شرکت در سرسید معادل ۷ درصد، در صورتی که صرف ریسک سهام (K_s) ۳ درصد به بازده یادشده اضافه شود، دارای بازده سهام (K_s) تخمینی ۱۰ درصد خواهد بود^۶. هرچند دلیل نظری برای افزودن ۳ درصد صرف ریسک موجود نیست، به نظر می‌رسد که این رابطه برای بسیاری از سهام نسبت به استفاده از یک مدل رسمی همانند مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای خوب و حتی بهتر باشد.

محاسبه میانگین موزون هزینه سرمایه برای شرکتهای جنرال الکتریک و مایکروسافت

در اینجا این موضوع که چگونه معادلات ۱ و ۴ جهت تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه یک شرکت درخور استفاده اند مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این تجزیه و تحلیل از داده‌های ۶۰ ماهه اخیر بازده سهام کلیه سهام موجود در پایگاه داده‌های مرکز تحقیقات قیمت‌های اوراق بهادر (CRSP) استفاده شده است.

بازده‌های مازاد بازار (صرف ریسک‌های بازار) با کم کردن بازده اوراق خزانه یک ماهه ایالات متحده بازده‌های پرتفوی بازار، محاسبه شد. برای عامل پرتفوی بازار، از بازده‌های ماهانه روی شاخص سهام با ارزش موزون موجود در پایگاه یاد شده، استفاده گردید. افزون بر داده‌های پیشگفتۀ، متغیرهای مالی نیز برای تخمین مدل سه عامله یوجین اف فاما (Eugene F. Fama) و کنت فرنچ (Kenneth French) یعنی مدل قیمتگذاری آریتراژ گردآوری شد^۷.

بنابراین، در مجموع از سه مدل جهت مشتق ساختن تخمینهای میانگین موزون هزینه سرمایه برای شرکتهای جنرال الکتریک و مایکروسافت استفاده شد: ۱-بنای تعديل شده، ۲-مدل قیمتگذاری آریتراژ و ۳-بازده اوراق قرضه به اضافه صرف ریسک.

هزینه سرمایه سهام

در جدول ۱، بازده سهام (K_s) یعنی هزینه سرمایه سهام با استفاده از روش مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای با بتای تعديل شده تخمین زده شد و چندین فرض مختلف در مورد صرف ریسک مناسب

یک واقعهٔ پیش رو
برای حرفه‌ای‌های مالی و
حسابداری شرکت
استفاده از
چندین روش
تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه و
انتخاب میانگین ساده آن تخمینهاست

پس از مالیات بدهی (که در معادله ۲ به صورت $(1+T)Kd$ نشان داده شده است) اقدام کرد. این کار نوعاً به وسیله الف- یافتن بازده به سرسید (YTM) یک نمونه از اوراق قرضه عمومی که براساس قضاوت دارای ریسک اعتباری مشابهی برای شرکت است یا ب- استفاده از بازده به سرسید (YTM) اوراق قرضه معوق یا وامهای بانکی شرکت، صورت می‌پذیرد.

نتایج

جدول ۲ یک ستون برای هر شرکت در این تجزیه و تحلیل گزارش می‌کند. سه سطر اول جدول، ساختار سرمایه (برای مثال وزنها) و تخمینهای هزینه بعد از مالیات بدهی (بدهی درازمدت) را برای هر شرکت ارائه می‌کند. سه سطر بعدی، تخمینهای هزینه سرمایه سهام را برای هر یک از سه مدل گزارش می‌کند. برای تخمینهای مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای با بتای تعديل شده، از میانگین کلی مقدار (K) از جدول ۱ استفاده شده است ($9/3$ درصد برای مایکروسافت و $7/7$ درصد برای جنرال الکتریک). این تخمینهای را می‌توان به عنوان تخمینهایی مبتنی بر متوسط صرف ریسک بازار به میزان 4 درصد و متوسط نرخ فاقد ریسک به میزان $3/233$ درصد پنداشت (که از محاسبه میانگین یک ماهه، پنج ساله، و ده ساله بازده‌های اوراق خزانه از جدول ۱ حاصل شده‌اند). همان‌گونه که در جدول ۲ نشان داده شده است، تفاوت‌های درخور ملاحظه‌ای در تخمینهای بازده سهام (K) درین این سه مدل وجود دارد. برای شرکت جنرال الکتریک، دامنه‌های تخمینهای بازده سهام (K) از $7/65$ درصد (برای روش مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای با بتای تعديل شده) تا $12/06$ درصد (برای مدل قیمتگذاری آربیترائز) است. هریک از روش‌های تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه، از درجه تغییر بالهیتی برخوردارند. باید یادآوری شود که تخمینهای مدل قیمتگذاری آربیترائز براساس مدل‌های رگرسیونی قرار گرفته‌اند که به نظر می‌رسد بازده‌های سهام دنیای واقعی را دقیقتراز نتایج رگرسیونهای مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای تشریح می‌کنند. برای مثال آماره تعديل شده R^2 شرکت جنرال الکتریک، برای دو مدل یادشده، به ترتیب $0/66$ و $0/51$ ^{۱۸}. شرکت مایکروسافت نیز بهبود مشابهی را در آماره R^2 نشان داد که دارای افزایشی از

اکنون، با استفاده از روش بازده اوراق قرضه به اضافه صرف ریسک ($BY+P$)، بسادگی می‌توان بازده مورد انتظار روی اوراق قرضه درازمدت شرکت را تخمین زد و صرف ریسک ثابت 3 درصد را جهت تخمین بازده سهام (K) شرکت به آن افزود. مشابه با تخمینهای مدل قیمتگذاری آربیترائز تخمینهای روش بازده اوراق قرضه به اضافه صرف ریسک درخصوص بازده سهام (K) شرکت در جدول ۲ گزارش شده است.

هزینه بدهی و ساختار سرمایه

بعد از تخمین هزینه سرمایه سهام، یعنی بازده سهام (K) ، می‌توان تخمین سایر عناصر میانگین موزون هزینه شرکت جنرال الکتریک و مایکروسافت را انجام داد. برای اغلب شرکتها، این امر شامل تخمین هزینه بعد از مالیات بدهی (که به آن بهره تعلق می‌گیرد) و وزن مرتبط با بدهی در ساختار سرمایه است. به هر حال، برخی شرکتها مانند مایکروسافت، بدهی (و حتی سهام ممتاز) در ساختار سرمایه‌شان ندارند. بنابراین تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه شرکت مایکروسافت تا حد زیادی فقط بدین خاطر که هزینه سرمایه سهام آن مورد نیاز است، ساده شده است.

اکنون با داشتن تخمینی از ساختار سرمایه شرکت می‌توان درخصوص گام نهایی محاسبه میانگین موزون هزینه سرمایه شرکتها جنرال الکتریک و مایکروسافت، یعنی تخمین هزینه

هزینه سرمایه شرکت

به صورت میانگین موزون محاسبه می شود

که وزنهای آن

بر حسب ارزش‌های منابع مختلف سرمایه

تعیین می شوند

موزون هزینه سرمایه در داخل یک مدل تصمیم خاص-مانند مدل بودجه بندی سرمایه ای به روش جریان وجوه تنزیل شده (DCF) انجام دهد. تحلیلگر ممکن است در باید که محاسبه خالص ارزش فعلی (NPV) در مدل مورد نظر تا حد زیادی به وسیله انتخاب تخمینهای بالا، پایین یا متوسط تحت تاثیر قرار نمی گیرد. در این حالت، وی ممکن است احساس اطمینان بیشتری درخصوص تصمیم بودجه بندی سرمایه ای و تخمین ارزشیابی داشته باشد. به هر حال، وقتی که تخمینهای مختلف میانگین موزون هزینه سرمایه منجر به «علامه» متفاوت باهمیت از مدل ارزشیابی می شود، مشکل بفرنجی پیش می آید. در این حالت افشاری حساسیت مدل ارزشیابی در مورد انتخاب روش میانگین موزون هزینه سرمایه ممکن است مناسب باشد. برای مثال وقتی که تخمینهای مدل ارزشیابی نسبت به انتخاب میانگین موزون هزینه سرمایه شدیداً حساس هستند، تحلیلگر می تواند تخمینهای ارزشیابی حداقل و حداقل را گزارش کند تا به درجه اهمیت حساسیت اشاره شود.

شیوه برخورد با مسئله تخمینهای نادقيق

حرفه ای های مالی و حسابداری باید که توانایی انجام تخمینهایی از میانگین موزون هزینه سرمایه شرکت را داشته باشند زیرا به عنوان مثال آنان تخمینهای میانگین موزون هزینه سرمایه را برای پیاده سازی الزامات داراییهای مرتبط با اینیه استاندارد حسابداری مالی شماره

۰/۳۴ به هنگام استفاده از روش مدل قیمتگذاری آربیترائز بود. بنابراین نتایج این ادعای را که مدل قیمتگذاری آربیترائز اغلب تشریح کننده بهتری درخصوص بازده های واقعی سهام نسبت به مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای می باشد پشتیبانی می کند. سه ردیف آخر جدول ۲، سه مجموعه تخمینهای میانگین موزون هزینه سرمایه را بر مبنای مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای با بتای تعیین شده، مدل قیمتگذاری آربیترائز و روش بازده اوراق قرضه به اضافه صرف رسیک ارائه می کند. با درنظر گرفتن میزان تغییرات در تخمینهای هزینه سرمایه سهام در جدول ۱، جای تعجب نیست که سه روش محاسبه میانگین موزون هزینه سرمایه نیز منجر به تفاوت های اساسی شوند. برای مثال میانگین موزون هزینه سرمایه شرکت جنرال الکتریک دامنه ای از ۶/۰ درصد (با استفاده از مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه ای با بتای تعیین شده) تا ۷/۵۵ درصد (براساس مدل قیمتگذاری آربیترائز) داشته است. تخمینهای شرکت مایکرو سافت دارای گستردگی کمتری نسبت به جنرال الکتریک بوده اند اما هنوز هم دامنه در خور ملاحظه ای به میزان ۷/۵ درصد (از حد پایین ۷/۳۳ درصد تا حد بالا ۹/۸۳ درصد) دارد. به طور کلی، انحرافاتی با همین درجه گزارش شده در جدول ۲ (اگر بیشتر نباشد) عموماً به هنگام استفاده از نظریه تخمین هزینه سرمایه در بین شرکتها دنیای واقعی، یافت می شوند.

تغییرات در تخمینهای میانگین موزون هزینه

سرمایه

با چنین درجه تغییرات زیادی در میانگین موزون هزینه سرمایه شرکتها، تحلیلگر باید قضاوت را به هنگام انتخاب تخمین نهایی هزینه یاد شده به کار گیرد. برای مثال، تحلیلگر ممکن است میانگین ساده ای از تخمینهای مختلف میانگین موزون هزینه سرمایه را در نظر گیرد. از لحاظ نظری، این فرایند میانگین گیری ممکن است منجر به ایجاد تخمین نهایی دقیقتری از میانگین موزون هزینه سرمایه شود زیرا خطاهای یک روش تخمین ممکن است به وسیله خطاهای قابل انتساب به روش دیگر بی اثر شوند.^۹ به عنوان یک روش جایگزین، تحلیلگر ممکن است اجرای تجزیه و تحلیلهای حساسیت را با استفاده از هر یک از تخمینهای متفاوت میانگین

شود. نوع اجهت برآورده (W_p) از ارزش بازار سهام ممتاز یا یک درصد مورد انتظار استفاده شده، و بازده جاری سود سهام نیز به عنوان برآورده بازده مورد انتظار روی سهام ممتاز مورد استفاده قرار می‌گیرد، یعنی: قیمتهاي بازار/سودسهام = k_p

7- Capital Asset Pricing Model (CAPM)

8- Arbitrage Pricing Model (APM)

۹- دیوید یانگ و استفان او. بایرن در کتاب:

EVA and Value-Based Management: A Practical Guide to Implementation, McGraw-Hill, New York, N.Y., 2001, pp.161-203

و بروز، ایدز، هریس، و هیگینز، در سال ۱۹۹۸، مفروضات زیرساخت این دو مدل و چگونگی برآورده را با استفاده از این دو رهیافت تشریح کرده‌اند. علاقه مندان می‌توانند برای بررسی تفصیلی این دو روش جهت برآورده k_p به کتابهای پیشگفتۀ مراجعه کنند.

10- Marshall Blume, Betas and their Regression Tendencies, Journal of Finance, June 1975, pp.785-795

دیدگاه اصلی بلوم این است که بتای اندازه‌گیری شده شرکت در طی زمان به هنگامی که در دوره‌های زمانی پیاپی اندازه‌گیری شده باشد، تعامل به میانگینی حدود ۱ دارد. بنابراین از لحاظ تحریبی، بتاهای برآورده در طی زمان به سمت میانگین تقریباً حدود ۱ می‌کنند. مقادله بلوم در سال ۱۹۷۵ به تفصیل نشان می‌دهد که چگونه این اریب در «برگشت میانگین» در بتاهای برآورده، تعدیل می‌شود.

۱۱- جستجو برای عوامل خارجی تا حدی با در نظر گرفتن این واقعیت دنبال شده که تحقیق تحریبی نشان داده است مدل قیمتگذاری دارایی سرمایه‌ای برای شرکتهای منفرد، سهم خوبی از تغییرات در بازده‌های سهام عادی را تشییع نمی‌کند. به هر حال این مدل تا حد زیادی -9° درصد یا بیشتر - تغییرات در بازده‌های پرتفوی‌های بزرگ مانند بازده‌های صندوقهای سرمایه‌گذاری مشترک را تشییع می‌کنند.

12- Young and O'Byrne, 2001, pp.161-203

13- Eugene F. Fama and Kenneth French, Common Risk Factors in the Returns on Stocks and Bonds, Journal of Financial Economics, February 1993, pp.3-56

14- Bond Yield plus Risk Premium

15- Bond Yield to Maturity

۱۶- برخی تحلیلگران این صرف ریسک ثابت را در صورتی که طبق قضاوتشان، شرکت مورد نظر از یک شرکت متوسط کم ریسک تر باشد، به طور معکوس تعدیل می‌کنند. بر عکس، صرف ریسک را در صورتی که شرکت نسبت به یک شرکت متوسط، ریسک پذیر باشد، روبه بالا تعدیل خواهد کرد.

17- Fama and French, 1993, pp.3-56

۱۸- آماره R^2 نزدیکتر به ۱ بیانگر آن است که مدل رگرسیون، برای بازده‌های سهام مشاهده شده واقعی یک شرکت، مناسب است. بنابراین، R^2 نمایانگر یک معیار معتبر برای «خوبی برآرash» یک مدل است.

۱۹- این تکنیک میانگین گیری صراحتاً فرض می‌کند که خطاهای مدل، مستقل از یکدیگرند (که در عمل ممکن است چنین نباشد).

منبع:

Management Accounting Quarterly, Spring 2004, Vol.5, No.3

(FAS 144) تحت عنوان «حسابداری کاهش ارزش داراییهای درازمدت» نیاز دارند. آنها تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه را برای تجزیه و تحلیلهای بودجه بندي سرمایه‌ای، ارزشیابی سرمایه سهام، محاسبه شاخصهای اندازه‌گیری عملکرد مالی همانند ارزش افزوده اقتصادی و سود باقیمانده، نیز نیاز دارند.

بنابراین یک واقعه‌پیش رو برای حرفه‌ای‌های مالی و حسابداری شرکت، استفاده از چندین روش تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه و انتخاب میانگین ساده آن تخمینهایست. همچنین به خاطر اینکه فرایند تخمین میانگین موزون هزینه سرمایه، ماهیت انتزاعی دارد، توصیه می‌شود، هر جا از چنین تخمینهای در مدل‌های تصمیم‌مدیریتی استفاده می‌شود، از تجزیه و تحلیل حساسیت نیز استفاده شود.

پانوشتها:

1- Economic Value Added (EVA)

2- Weighted Average Cost of Capital (WACC)

۳- بدھیهای بدون بهره مانند حسابهای پرداختنی و مالیات پرداختنی در این محاسبه منظور نشده‌اند زیرا مدیریت مالی شرکت روی آنها کنترل ندارد. این بدھیهای برنامه‌ریزی نشده مربوط به فروش و فعالیت خرج زا بوده و پیشتر روی جریانات نقدی عملیاتی شرکت تاثیر می‌گذارند تا روی میانگین موزون هزینه سرمایه، از دیدگاه ارزشیابی مبتنی بر جریان وجوده نقد تنزیل شده، با این بدھیهای بدون بهره به عنوان یک عامل تاثیرگذار روی جریانات نقدی شرکت رفار می‌شود تا به عنوان نزخ تنزیل با میانگین موزون هزینه سرمایه که جهت تنزیل این گونه جویانات نقدی به کار می‌رond.

۴- با این تعریف، برآورده میانگین موزون هزینه سرمایه باید به جای تکیه بر داده‌های تاریخی گذشته، آینده‌نگرش باشد. همان‌گونه که بعد از این مقاله اشاره خواهد شد، به هر حال، در غالبه موارد تها روشی عملی جهت انجام برآورده آینده‌نگرش میانگین موزون هزینه سرمایه، استفاده از داده‌ها و روابط تاریخی گذشته است.

۵- توجه داشته باشید که وزنهای هدف نسبت به آن وزنهایی که مبتنی بر بازار موجود یارزش‌های دفتری هستند با این فرض توجیه می‌شوند که ساختار سرمایه در طی زمان گرایش به این مقادیر هدف داشته و بنابراین، نسبت به ارزش بازار یا روش دفتری گاراش شده در یک نقطه زمانی مناسب‌ترند. با این حال، با مراعتمه به نوشار ابرات اف بروز، کنت ام ایدز، رابت اس هریس، و رابت سی هیگینز، با عنوان «بهترین روش‌های عملی در برآورده هزینه سرمایه: پیمایش و ستر» (Financial Practice and Education, Spring/Summer 1998, pp.13-28)، مشخص شده که تعداد بسیار زیادی از شرکتها از ارزش‌های بازار به جاری ارزش‌های دفتری یا هدف به هنگام تخمین وزنهای نسبی بدھی، سهام عادی و سهام ممتاز استفاده کرده‌اند.

۶- اگر شرکت، سهام ممتاز را نیز در ساختار سرمایه‌اش دارد، معادله ۲ باید برای منظور کردن وزن سهام ممتاز (W_p) و بازده مورد انتظار سهام ممتاز (K_p) در ساختار سرمایه اصلاح